

рішення тощо), а також їх офіційні переклади нормативні, не є об'єктами авторського права і на них, відповідно, не поширюється авторське право. Отже, текст нормативних актів, цитування рішень судів та інших органів державної влади не можуть вважатися плагіатом. Тож звинувачення у таких випадках у плагіаті є безпідставними, що слід зважати в системах «Антиплагіат».

У п.1 в ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права» плагіат визнано лише оприлюдненням (опублікуванням), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору. Порівняння обох визначень свідчить, що друге є звуженим. Плагіат може бути і у інших сферах, на які не поширюється авторське право, зокрема в математиці та інших фундаментальних наукових дисциплінах.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 30 08 2024р)

2. Закону України «Про авторське право і суміжні права» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення 30 08 2024р)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-411-8-5>

ЩОДО ШАХРАЙСЬКИХ ДІЙ ОКРЕМИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВІДНОСНО АСПРАНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ НЕ НА АКРЕДИТОВАНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЯХ

Боровик Андрій Володимирович

кандидат юридичних наук, доцент,

відмінник освіти України,

академік Міжнародної кадрової академії,

віцепрезидент з наукової роботи

Науково-дослідний інститут публічного права

м. Київ, Україна

Бажання стати науковцем приходиться у свідомість громадян України на різних періодах їх життя. Хтось мріє про науку ще зі шкільних років, хтось з інститутської лави, а хтось пропрацювавши тривалий час у відповідній галузі бачить проблеми, які можливо вирішити лише науковим шляхом.

Сьогодні підготовка аспіранта в Україні чітко регулюється Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року №502) [1]. Навчання в аспірантурі – це серйозний і тривалий процес, що вимагає значних зусиль, знань та самодисципліни.

Однак на сьогодні в Україні існують навчальні заклади, які маючи відкриту аспірантуру за декількома спеціальностями і не думають проводити їх акредитацію, позбавляючи тим самим аспіранта змоги захистити дисертацію. Цікаво, що зазначені навчальні заклади відкривають спеціальності та набирають на них аспірантів за відсутності навіть науково-педагогічних працівників, які є їх гарантами. При вступі у згадану аспірантуру здобувачу не повідомляють про відсутність акредитації, про неможливість в подальшому створення одноразової спеціалізованої вченої ради та відповідно неможливість фактичного захисту дисертації на здобуття наукового ступня доктора філософії.

Варто зазначити, що такі незаконні дії залишаються поза увагою правоохоронців. Адже підписуючи контракт з аспірантом, відповідний керівник чітко розуміє, що здійснює шахрайські дії щодо останнього, адже для акредитації відповідної програми та подальшого створення одноразової вченої спеціалізованої ради ним не здійснено жодних заходів.

Що ж стається з аспірантом, який навчається у зазначеному навчальному закладі? Враховуючи положення абзацу 2 пункту 25 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року №502) [1], відповідно до якого здобувач повинен завершити роботу над дисертацією не пізніше ніж протягом 9 місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою, останній виконавши навчальну складову не може перевестись до іншого навчального закладу, оскільки не може отримати академічну довідку за неакредитованою спеціальністю. Як наслідок він зобов'язаний повторно вступати до аспірантури, втративши при цьому значну суму коштів та час.

Враховуючи викладене, варто заборонити набір до аспірантури, якщо навчальний заклад або наукова установа упродовж трьох років з дня відкриття спеціальності не здійснила її акредитацію.

Література

1. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в закладах вищої освіти (наукових установах), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502): електронний ресурс: https://ips.ligazakon.net/document/view/kp160261?an=15&ed=2023_05_19 (дата звернення 26.08.2024).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-411-8-6>

ЩОДО ТЕРМІНІВ ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЙ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Боровик Людмила Андріївна

кандидат педагогічних наук, доцент,

член-кореспондент Міжнародної кадрової академії,

доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості

ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний

університет імені академіка С. Дем'янука»

м. Рівне, Україна

В умовах воєнного стану здавалось держава повинна підтримувати своїх науковців, адже як ми бачимо більшість свідомих громадян, в тому числі і науковців, роблять усе задля спільної перемоги. Ми нерідко були свідками того, як професори читають студентам лекції з передової, а студенти слухають лекцію у навушнику переносячи боєприпаси. Водночас, що ми можемо бачити насправді. А насправді, у період воєнного стану запроваджено фактично скорочення терміну підготовки дисертацій ступеня доктора філософії.

Так, відповідно до абзацу 2 пункту 25 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502) [1], здобувач повинен завершити роботу над дисертацією не пізніше ніж протягом 9 місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою. Це попри те, що до цих змін здобувач мав повні 6 років (4+2) для написання та захисту роботи.